

Številka: 00104-244/2019/5

Datum: 19. 9. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s politiko razvoja slovenske lesno-predelovalne industrije

Prejeli smo pisno poslansko vprašanje, s katerim poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček naslavlja na Vlado Republike Slovenije vprašanja v zvezi s politiko razvoja slovenske lesno-predelovalne industrije. Poslanec navaja, da je predhodna vlada napovedovala prepoved lesno-predelovalne industrije, vendar, razen ustanovitve Direktorata za lesarstvo in težav s političnim prisvajanjem reorganizacije državnih gozdov s strani tedanje koalicije, tovrstnega preboja še ni videti.

Ker v sedanji vladi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo vodi identična ekipa kot v predhodni vladi, poslanec dr. Franc Trček v zvezi s politiko razvoja slovenske lesno-predelovalne industrije sprašuje:

- Kateri so merljivi in vidni učinki ponovnega zagona lesno-predelovalne industrije?
- Katere bodo bodoče politike razvoja slovenske lesno-predelovalne industrije?
- Kako je v to vključena in (so)financirana raziskovalna sfera?

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju podaja odgovore na prejeta vprašanja:

Kateri so merljivi in vidni učinki ponovnega zagona lesno-predelovalne industrije?

Izvajanje številnih ukrepov za ponoven zagon slovenske lesno-predelovalne industrije je dalo opazne pozitivne učinke, na kar kaže rast kazalnikov poslovanja lesno-predelovalne industrije, ki v zadnjih letih dosega vedno boljše poslovne rezultate.

Gledano v celoti je v letu 2018 lesno-predelovalna industrija (C16+31) že peto leto zapored generirala pozitiven rezultat. Zaključne račune je za leto 2018 oddalo 994 lesnopredelovalnih družb. Prihodek panoge konstantno raste od leta 2014 in je leta 2018 znašal 1.364 mio €. Pri tem je delež prihodka od izvoza znašal 55,7%. V letu 2018 se je izvoz lesnopredelovalne panoge glede na predhodno leto povečal za 8,1 %, v zadnjih petih letih pa za 18,4 %. Skupno je panoga dosegla neto čisti dobiček v višini 66,2 mio €. V zadnjih petih letih stalno raste tudi dodana vrednost na zaposlenega, ki je v letu 2018 dosegla vrednost 36 tisoč EUR. Tudi število zaposlenih od leta 2014 stalno narašča. V letu 2018 je bilo v tej panogi zaposlenih 10.960 delavcev, kar je 3% več, kot leto prej.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je od leta 2016 na področju lesarstva objavilo 7 javnih razpisov, v okviru katerih je podprlo 75 projektov lesnopredelovalnih podjetij, ki so vključevali uvajanje novih proizvodov in polproizvodov ter spodbujanje zagona novih podjetij na

področju rabe lesa in storitev z višjo dodano vrednostjo. Skupno je bilo podjetjem v ta namen v obdobju 2016 do danes izplačanih 7,6 mio EUR nepovratnih kohezijskih sredstev.

Katere bodo bodoče politike razvoja slovenske lesno-predelovalne industrije?

Krovni operativni dokument za ponoven zagon in pospešen razvoj naše lesne industrije je Akcijski načrt za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020, s promocijskim sloganom »Les je lep«, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela leta 2012. Akcijski načrt določa cilje, ukrepe in kazalnike za intenziviranje gospodarjenja z gozdovi ter za oživitvev in razvoj predelave lesa in energetske uporabe njegovih ostankov. Ključni cilji akcijskega načrta so:

- povečanje konkurenčnosti lesarske panoge
- zagotavljanje stabilnega poslovnega okolja
- vzpostavljanje novih in krepitev obstoječih gozdno lesnih verig
- ustvarjanje trga za lesne proizvode in storitve
- povečanje poseka lesa in predelave lesa na višjih zahtevnostnih stopnjah
- povečanje deleža predelave doma posekanega lesa v domačih predelovalnih obratih
- celovita predelava lesa v izdelke s čim višjo dodano vrednostjo
- spodbujanje kaskadne rabe lesa
- uvedba najsodobnejših tehnologij za predelavo lesa
- odpiranje novih delovnih mest in rast dodane vrednosti na zaposlenega
- povezovanje vseh deležnikov na področju lesarstva.

Zaradi potrebe po večjih kadrovske menjavah in širši zastopanosti deležnikov je bila januarja 2019 namesto obstoječe delovne skupine s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano imenovana nova delovna skupina »GOZD-LES«, ki jo sestavljajo vsi pomembnejši deležniki v gozdno lesni verigi. Osnovna naloga te delovne skupine je ažuriranje obstoječih in priprava dodatnih ukrepov k obstoječemu akcijskemu načrtu. Aktivnosti v tej smeri intenzivno potekajo.

Pozitiven vpliv na hitrejši razvoj naše lesno-predelovalne industrije bo imela tudi vzpostavitev štirih centrov za zbiranje in predelavo lesa na območjih Kočevja, Postojne, Maribora in Otiškega vrha/Slovenj Gradca. Na območju Kočevja se načrtuje nov žagarski obrat, na območju Maribora biomasni center, na območju Otiškega vrha/Slovenj Gradca mokro skladiščenje in na območju Postojne skladišče žaganega lesa in kasneje sušilnica. Vzpostavitev teh centrov predvideva Strateški načrt poslovanja družbe Slovenski državni gozdovi d.o.o. za obdobje 2017 – 2026, s temelji poslovne politike za obdobje 2017 – 2021, ki ga je konec leta 2017 sprejela Vlada Republike Slovenije. Skladno s strateškim načrtom naj bi družba Slovenski državni gozdovi d.o.o. za investicije, namenjene vzpostavitvi centrov za zbiranje in predelavo lesa, od leta 2018 do 2021 vsako leto namenila okoli 3,7 milijona EUR oziroma skupno okoli 14,7 milijona EUR.

Kako je v to vključena in (so)financirana raziskovalna sfera?

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je leta 2016 objavilo javni razpis za izbor operacij »podpora strateškim razvojno inovacijskim partnerstvom (SRIP) na prioritetenih področjih pametne specializacije«. Namen javnega razpisa je okrepiti raziskovalno-razvojno-inovacijsko (RRI) sodelovanje sicer neodvisnih deležnikov (gospodarstva, raziskovalnih organizacij ter drugih relevantnih razvojnih deležnikov), ki delujejo na posameznem področju uporabe Slovenske strategije pametne specializacije (S4) z namenom sistematičnega povezovanja v mednarodne verige vrednosti in zagotovitev celovitega podpornega okolja v Sloveniji.

Za sofinanciranje delovanja vseh devetih predvidenih SRIP je v obdobju od leta 2017 do leta 2022 predvidenih skupno 10,5 mio EUR. Od tega je 8,5 mio EUR evropskih sredstev, ostalo so nacionalna sredstva.

V aktivnosti za razvoj slovenske lesno-predelovalne industrije je raziskovalna sfera vključena v okviru izvajanja Akcijskega načrta Strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva Pametne stavbe in dom z lesno verigo (SRIP PSiDL), ki ga je delovna skupina državnih sekretarjev za izvajanje Slovenske strategije pametne specializacije (DSDS S4) potrdila 7. julija 2017. V SRIP PSiDL je vključenih 73 organizacij, od tega je 14 raziskovalnih.

Na podlagi akcijskega načrta so aktivnosti partnerstva SRIP PSiDL usmerjene v razvoj novih tehnologij, produktov in rešitev na štirih področjih in sicer: Les in lesna veriga, Pametne naprave in sistemi, Aktivno upravljanje stavb in Napredni nebiogeni proizvodi. Glavni cilji področja Les in lesna veriga so:

- Razvoj in vzpostavitev demonstracijsko-testnega centra kot osrednjega gonila razvoja izdelkov in storitev v smeri pametnih večnadstropnih lesenih stavb kot integriranega izdelka SRIP PSiDL
- Razvoj novih izdelkov in storitev na področju materialov na osnovi lesa, hibridov in kompozitov lesa, lesenih konstrukcij, modularnih sistemov in stavbnega pohištva za (večnadstropne) lesene konstrukcije
- Razvoj novih izdelkov in storitev na področju pametnega in fleksibilnega pohištva in opreme
- Oblikovanje medsektorskega poslovnega modela za izgradnjo energetske učinkovitih in pametnih lesenih stavb na ključ.

Področje lesarstva in lesno predelovalne verige je tudi področje projekta Innorenew, ki ga je konzorcij raziskovalnih institucij, pod koordinacijo Univerze na Primorskem, pridobil v okviru razpisa za širitev sodelovanja v okviru centralnega programa EU Obzorje 2020. Mednarodno komponento v projekt prinaša Fraunhofer inštitut, tako da so raziskovalne aktivnosti močno vpete v mednarodno raziskovalno okolje. Projekt je delno financiran s strani Evropske komisije (do 15 mio EUR) in delno iz sredstev evropske kohezijske politike (do 30 mio EUR). Cilj projekta je vzpostaviti center odličnosti na področju lesa in njegove uporabe v različnih segmentih. V okviru projekta bodo raziskovalne organizacije na tem področju pridobile sodobno infrastrukturo ter se povezale na način, da bodo konkurenčne pri pridobivanju projektov znotraj centralnih programov EU ter bodo referenčni raziskovalno-razvojni center za domačo in mednarodno industrijo na področju svojega dela.

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport sta v izvajanju dva javna razpisa in sicer Javni razpis za "RRI v verigah in mrežah vrednosti" - Spodbujanje izvajanja raziskovalno-razvojnih programov (TRL3-6) ter Javni razpis "Spodbujanje izvajanja raziskovalno-razvojnih projektov (TRL3-6)". Oba javna razpisa sta namenjena spodbujanju izvajanja raziskovalno-razvojnih projektov, ki povezujejo akademsko sfero in gospodarstvo ter združujejo znanja in kompetence za razvoj novih produktov, storitev in procesov ter za uporabo novih tehnologij na prednostnih področjih S4. Partnerji iz lesno-predelovalne industrije so aktivno vključeni v sofinancirane operacije na obeh javnih razpisih.